

Αργύρης Αργυριάδης

ΕΛΘΝΙΚΙΣΜΟΣ
Συμβολή στην κατανόηση του ελληνικού εθνικισμού

Το παρόν έργο αποτελεί μια σύνοψη άρθρων, παρεμβάσεων, συνεντεύξεων & ομιλιών, κοκ σε περιοδικά, εφημερίδες, ραδιόφωνα, κλπ μέσα, σχετικά με το φαινόμενο του εθνικισμού, του ρατσισμού, της Χρυσής αυγής και των συντηρητικών κοινωνικών σχέσεων που διαμορφώνονται στην Ελληνική κοινωνία την εποχή της γενικευμένης κρίσης και του ολοκληρωτισμού ως βασική συνθήκη της διαρκής κατάστασης εξαίρεσης μέσω νομοθετημάτων υπό το καθεστώς έκτακτης ανάγκης.

Η ανάλυση γίνεται υπό το πρίσμα της κοινωνικής ψυχολογίας και μέσα από την Αντιεξουσιαστική – Αναρχική θεώρηση.

Αργύρης Αργυριάδης, Αθήνα, 2013

Σχεδιασμός εξωφύλλου: Αναρχική Βιβλιοθήκη

Πίνακας περιεχομένων

Πρόλογος	σελ 4
Ο φασισμός ως θεσμική και κοινωνική σχέση	σελ 5
Ότι λάμπει δεν είναι Χρυσός, πόσο μάλλον ο εθνικισμός	σελ 7
Η Χρυσή Αυγή δεν είναι ένα ακόμα «φαινόμενο»	σελ 9
Οι έκδηλες και λανθάνουσες μορφές του εθνικισμού	σελ 11
Ο ΕΚΦΑΣΙΣΜΟΣ της κοινωνίας, ξεκινάει πρώτα από τον ΕΚΦΟΒΙΣΜΟ μέσα στις γειτονιές	σελ 14
Ο φόβος ως συστημική προτεραιότητα	σελ 15
Τα κινήματα & η κοινωνία ενάντια στον Φασισμό	σελ 17
Αντί epilόγου: Εισαγωγή στην μη φασιστική ζωή	σελ 18
Βιβλιογραφία	σελ 19

Πρόλογος

Αν θέλαμε να προσδιορίσουμε το σημερινό κοινωνικό επίπεδο για να εξετάσουμε τις αιτίες παλινόρθωσης του εθνικισμού, θα ήταν ότι βιώνουμε μια τραγική μεταστροφή προς όφελος της εξουσίας. Αυτός ο ιδιώνυμος κοινωνικός κανιβαλισμός, νομιμοποιεί και ισχυροποιεί το μόνο άκρο που είναι το κράτος και το σύστημα που το συντηρεί & το διαιωνίζει: Ο καπιταλισμός. Ο εθνικισμός δεν είναι απλά το μακρύ του χέρι. Είναι ευρέως γνωστό στην πολιτική επιστήμη αλλά και στην κοινωνική ψυχολογία ότι δεν υπάρχει πιο λούμπεν στα δημογραφικά του χαρακτηριστικά, ιδεολόγημα από τον εθνικισμό. Αν και επικαλείται υψηλά ιδανικά (ψευδή φυσικά, διότι η πατρίδα και το έθνος δεν είναι φυσικές αλλά τεχνικές, γεωγραφικές & κοινωνικές κατασκευές) στην ουσία αναδεικνύει τα κατώτερα ένστικτα του ανθρώπου. Στο σημείο αυτό θα πρέπει να γίνει κατανοητό ότι το αντίθετο του εθνικισμού δεν είναι η δημοκρατία αλλά ο Διεθνισμός.

Τα "ριζοσπαστικά" δεξιά κόμματα είναι προπάντων λαϊκιστικά και εθνικιστικά, υπερασπίζονται ολιτικές τον «νόμο και την τάξη», είναι ξενοφοβικά και αντιμεταναστευτικά, ιδίως αντιισλαμικά, είναι κόμματα που ποντάρουν στη διάθεση διαμαρτυρίας των πολιτών επιχειρώντας να διογκώσουν την υπάρχουσα αντίδραση κατά του πολιτικού-οικονομικού «κατεστημένου», το οποίο λεκτικά καταγγέλλουν αλλά ενίοτε πρακτικά δεν διστάζουν και να συμπορευτούν μαζί του, συντηρώντας με τον τρόπο αυτό ένα αμφίσημο προφίλ: κατά του συστήματος μεν, αλλά όμως όχι έξω από το σύστημα αυτό.

Ο εθνικισμός αποτελείται από δυο πυλώνες τον φασισμό και τον ναζισμό. Και οι δυο πυλώνες κρύβονται συχνά κάτω από τον μανδύα του πατριωτισμού. Ο φασισμός είναι μια αυταρχική εθνικιστική πολιτική ιδεολογία που έχει ως στόχο να θέσει το έθνος, το οποίο ορίζει βάσει αποκλειστικών βιολογικών, πολιτισμικών και ιστορικών συνθηκών, υπεράνω κάθε άλλης αξίας και να δημιουργήσει μια εθνοκεντρική κοινότητα. Ο οπαδός - υποστηρικτής του φασισμού ονομάζεται φασίστας. Ο εθνικοσοσιαλισμός (Ναζισμός) είναι μια διαφορετική εκδοχή του εθνικισμού διαφορετικός σε σημεία από τον Φασισμό του Μουσολίνι ή του Φράνκο. Συνεπώς ο προσδιορισμός φασίστας έχει πολύ συγκεκριμένο περιεχόμενο.

Ο φασισμός ως κοινωνική σχέση συνδέεται με την ανάδυση και την κυκλοφορία αναπαραστάσεων και νοηματοδότησης του 'άλλου' ως διαφορετικού και ως ξένου. Αναπαραστάσεις που ξεκινούν από λαϊκές προκαταλήψεις, την κοινωνική ιστορία της αλληλεπίδρασης διαφόρων ομάδων και ιδεολογικές πιέσεις για την ιεραρχική τους κατάταξη εξυπηρετώντας οικονομικά και πολιτικά συμφέροντα που αποβλέπουν στη διατήρηση των άνισων σχέσεων εξουσίας μεταξύ διαφόρων ομάδων. Η πολυεπίπεδη ανάλυση του σύγχρονου ρατσισμού προσπαθεί να ερμηνεύσει την εξήγηση του μέσα από τις ατομικές διεργασίες και τα ψυχολογικά τους παρεπόμενα (προκατάληψη, στερεότυπα, εχθρότητα) όσο και από τις συνθήκες ομαδικής σύγκρουσης και κοινωνικού ανταγωνισμού ως προς υλικά συμφέροντα και αξιακές διαφοροποιήσεις.

Στην καθημερινή γλώσσα η αναγωγή σε μια πολύ ευρύτερη έννοια, προσδιορίζοντας ως "φασισμό" γενικά κάθε άδικη, αντιδημοκρατική και βίαιη πράξη, ιδεολογία, συναίσθημα, συνήθεια στο χώρο της

πολιτικής, της κοινωνίας, της οικογένειας, και των σχέσεων, που γίνεται συχνά και εύκολα είτε από οπαδούς της θεωρίας των άκρων ή ως εύκολη καραμέλα για κάποιον που διαφωνεί με τις νεοφιλελεύθερες απόψεις ή την αστική δημοκρατία είναι άστοχη και αποτελεί μεθοδολογικό σφάλμα. Είναι σαν να λέμε ότι το δελφίνι είναι ψάρι επειδή κολυμπάει και ότι είναι το ίδιο με τον λευκό καρχαρία. Το δελφίνι είναι θηλαστικό, ενώ ο καρχαρίας ψάρι.

Ο φασισμός ως θεσμική και κοινωνική σχέση

Η λέξη φασισμός εννοιολογικά προέρχεται από την Ιταλική λέξη *fascis* που σημαίνει «δέσμη από ραβδιά με την λεπίδα ενός πέλεκυ να προεξέχει». Πρόκειται για μια πολιτική ιδεολογία που στην ουσία αποτελεί αντιεξεγέρση, ενάντια στις ιδέες και τις αξίες του διαφωτισμού και φυσικά ενάντια στις πεποιθήσεις που αυτός γέννησε. Έχει ως στόχο να θέσει το έθνος το οποίο ορίζει βάσει αποκλειστικών βιολογικών, πολιτισμικών ή/και ιστορικών συνθηκών, υπεράνω κάθε άλλης αξίας.

Σύμφωνα Dr Lawrence Britt ένα πολιτικό επιστήμονα, ο οποίος μελέτησε τα φασιστικά καθεστώτα του Χίτλερ (Γερμανία) Μουσολίνι (Ιταλία), Φράνκο (Ισπανία), Σουχάρτο (Ινδονησία), και του Πινοσέτ (Χιλή), βρήκε τα παρακάτω κοινά σημεία που χαρακτηρίζουν τις φασιστικές ιδέες με τις οποίες συγκροτούνται τα εθνικιστικά καθεστώτα:

1. **Ισχυρός και συνεχής εθνικισμός:** Τα φασιστικά καθεστώτα τείνουν να κάνουν συνεχή χρήση των πατριωτικών συνθημάτων, συμβόλων, τραγουδιών και άλλων συνεργών. Σημαίες παντού, ή και σύμβολα της σημαίας στα ρούχα και στις δημόσιες επιδείξεις.
2. **Περιφρόνηση για την αναγνώριση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων:** Λόγω του φόβου των εχθρών και της ανάγκης για ασφάλεια, οι άνθρωποι σε φασιστικά καθεστώτα πείθονται ότι τα ανθρώπινα δικαιώματα μπορεί σε ορισμένες περιπτώσεις να αγνοηθούν, λόγω της «ανάγκης». Οι άνθρωποι τείνουν να τα παραβλέπουν, ή ακόμη και να εγκρίνουν τα βασανιστήρια, τις συνοπτικές εκτελέσεις, τις δολοφονίες, τις μεγάλες σε χρονικό διάστημα φυλακίσεις κρατουμένων, κλπ.
3. **Προσδιορισμός των εχθρών/εξιλαστήρια θύματα ως ενοποιητικός σκοπός:** Οι άνθρωποι συγκεντρώνονται σε ένα ενωτικό πατριωτικό παροξυσμό πάνω από την ανάγκη να εξαλειφθεί μια αντιληπτή «κοινή απειλή», ή «εχθρός»: Φυλετικές, εθνοτικές, ή θρησκευτικές μειονότητες, φιλελεύθεροι, Κομμουνιστές, Σοσιαλιστές, αναρχικοί, κλπ.
4. **Υπεροχή του Στρατού:** Ακόμη και όταν υπάρχουν ευρέως διαδεδομένα εσωτερικά προβλήματα, δίνεται στον στρατό ένα δυσανάλογο ποσό της κρατικής χρηματοδότησης, και η εγχώρια ατζέντα παραμελείται. Στρατιώτες και στρατιωτικές υπηρεσίες αναγορεύονται σε αντικείμενα θαυμασμού.
5. **Ανεξέλεγκτος σεξισμός:** Οι κυβερνήσεις φασιστικών εθνών τείνουν να είναι σχεδόν αποκλειστικά ανδροκρατούμενες. Κάτω από φασιστικά καθεστώτα, οι παραδοσιακοί ρόλοι των φύλων γίνονται πιο άκαμπτοι. Η αντίθεσή τους στις αμβλώσεις είναι υψηλή, όπως και προς την ομοφοβία, τις αντι-gay νομοθεσίες και την εθνική πολιτική.
6. **Ελεγχόμενα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης:** Μερικές φορές τα μέσα ενημέρωσης ελέγχονται άμεσα από την κυβέρνηση, αλλά και σε άλλες περιπτώσεις, τα μέσα μαζικής ενημέρωσης ελέγχονται έμμεσα από τις κυβερνητικές ρυθμίσεις, από συμπαθούντες εκπροσώπους των μέσων ενημέρωσης και των στελεχών τους. Η λογοκρισία, ιδίως σε καιρό πολέμου, είναι πολύ συχνή.

7. **Εμμονή με την Εθνική Ασφάλεια:** Ο φόβος χρησιμοποιείται ως κινητήριο εργαλείο από την κυβέρνηση για τις μάζες.
8. **Θρησκεία και κυβέρνηση είναι συνυφασμένες:** Οι κυβερνήσεις σε φασιστικά έθνη τείνουν να χρησιμοποιούν την πιο κοινή θρησκεία στη χώρα ως εργαλείο για να χειραγωγήσουν την κοινή γνώμη. Η θρησκευτική ρητορική και η ορολογία είναι συνηθισμένες τακτικές από τους ηγέτες της κυβέρνησης, ακόμα και όταν τα μεγάλα δόγματα της θρησκείας είναι διαμετρικά αντίθετα με τις πολιτικές και τις δράσεις της κυβέρνησης.
9. **Η δύναμη των επιχειρήσεων προστατεύεται:** Η βιομηχανική και επιχειρηματική αριστοκρατία ενός φασιστικού έθνους συχνά είναι αυτοί που ανεβάζουν τους ηγέτες των κυβερνήσεων στην εξουσία, δημιουργώντας μια αμοιβαία επωφελούς επιχειρηματική / κυβερνητική σχέση και ελίτ εξουσίας.
10. **Η εργατική δύναμη καταστέλλεται:** Επειδή η οργανωτική δύναμη της εργασίας είναι η μόνη πραγματική απειλή για μια φασιστική κυβέρνηση, τα εργατικά συνδικάτα είτε εξαλείφονται εντελώς, ή καταστέλλονται σοβαρά.
11. **Περιφρόνηση για τους διανοούμενους και τις Τέχνες:** Τα φασιστικά έθνη τείνουν να προωθούν και να ανέχονται την ανοικτή εχθρότητα προς την τριτοβάθμια εκπαίδευση και την ακαδημαϊκή κοινότητα. Δεν είναι ασυνήθιστο για τους καθηγητές και τους άλλους ακαδημαϊκούς να λογοκρίνονται, ή ακόμα και να συλλαμβάνονται. Η ελεύθερη έκφραση στις τέχνες δέχεται ανοιχτά επίθεση, και οι κυβερνήσεις συχνά αρνούνται να χρηματοδοτήσουν τις τέχνες.
12. **Εμμονή με το Έγκλημα και τη τιμωρία:** Στα φασιστικά καθεστώτα, δίνεται στην αστυνομία σχεδόν απεριόριστη εξουσία να επιβάλει νόμους. Οι άνθρωποι είναι συχνά πρόθυμοι να αγνοήσουν τις καταχρήσεις της αστυνομίας και ακόμη παραιτηθούν των πολιτικών ελευθεριών στο όνομα του πατριωτισμού. Υπάρχει συχνά μια εθνική αστυνομική δύναμη με σχεδόν απεριόριστη εξουσία στα φασιστικά έθνη.
13. **Ανεξέλεγκτη ευνοιοκρατία και διαφθορά:** Τα φασιστικά καθεστώτα σχεδόν πάντα διέπονται από τις ομάδες των φίλων και συνεργατών οι οποίοι διορίζουν ο ένας τον άλλο σε κυβερνητικές θέσεις και χρησιμοποιούν την κυβερνητική εξουσία και την εξουσία να προστατεύσουν τους φίλους τους από τη λογοδοσία. Δεν είναι ασυνήθιστο σε φασιστικά καθεστώτα οι εθνικοί πόροι, ακόμη και θησαυροί να κατασχονται, ή ακόμα και ολοκληρωτικά να κλεβονται από τους ηγέτες της κυβέρνησης.

Φόβος
Ανασφάλεια
Σεξισμός
Ιδεοληψία
Στρατιωτισμός
Μεγαλομανία
Ομοφοβία
Στερεότυπα

Ο φασισμός εκτός από τα παραπάνω εμπεριέχει και συγκοινωνεί με άλλες μορφές συντηρητισμού όπως ο ρατσισμός (συνολικά), και η προκατάληψη(διάκριση – στερεότυπο) είναι κατ' ουσία ίδιες έννοιες στο βασικό τους περιεχόμενο. Αποτελούν ιδεοληπτική εχθρότητα και παράλογο φόβο προς τον διαφορετικό «άλλο» άνθρωπο. Ενισχύουν αντικοινωνικές συμπεριφορές που εμπεριέχουν πράξεις φυσικής βίας, χλευασμό και επιθετικότητα. Η στοχοποίηση των ασθενέστερων κοινωνικών ομάδων οδηγεί στην συντηρητικοποίηση της κοινωνίας δημιουργώντας τους σύγχρονους αποδιοπομπαίους τράγους που «ευθύνονται» για την υποβάθμιση των μητροπολιτικών κέντρων, την ανεργία, την έλλειψη ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και κοινωνικής

πρόνοιας. Φαινόμενα που οφείλονται ως δομική επιλογή από το κράτος πρόνοιας στην μετάβαση της παντοκρατορία των αγορών.

Ότι λάμπει δεν είναι Χρυσός, πόσο μάλλον ο εθνικισμός

Ο εθνικισμός αποτελεί την συλλογική έκφραση της άγνοιας ενάντια στην λογική, του σκοταδιού ενάντια στο φως, της υποταγής και της σκλαβιάς ενάντια στην ανεξαρτησία και την ελευθερία, της άρνησης της δύναμης και της ομορφιάς ενάντια στην κατάφαση της χαράς και της δόξας της ζωής.

Οι εθνικιστές ανέκαθεν ήταν παραχαράκτες και δηλητηριαστές της ιστορίας των ιδεών. Στην προσπάθεια τους να σκιάσουν την γραμμή μεταξύ αλήθειας και ψέματος, εφευρίσκουν έναν πολύτιμο σύμμαχο στον ιδεολογικό χειρισμό της γλώσσας: Πατρίδα – Έθνος – Φυλή. Έννοιες και λέξεις που έχουν εδώ και καιρό χάσει την αρχική τους σημασία συνεχίζουν μέσω των αιώνων να κυριαρχούν στην ανθρωπότητα. Ιδιαίτερα έντονο είναι αυτό αν οι έννοιες έχουν γίνει κοινοτοπίες, ή αν έχουν εμποτιστεί στην ύπαρξη του ανθρώπου από την παιδική ηλικία ως αδιαμφισβήτητες αλήθειες.

Το μυαλό του ανθρώπου εύκολα ικανοποιείται με κληρονομημένες και αποκτημένες ιδέες ή με την υπαγόρευση των γονιών και των δασκάλων διότι είναι πολύ πιο εύκολο να πιστεύεις παρά να μελετάς. Σε αυτή την βασική διαδικασία στηρίζονται όλες οι άρρητες θεωρίες και τα στερεότυπα του εθνικιστικού σωβινισμού πασπαλισμένα από μεγάλες δόσεις πατριωτικού μεγαλείου.

Οι βασικοί πυλώνες του εθνικισμού αποτελούν έναν αξιόμαχο σύμμαχο για τον καπιταλισμό επειδή διαιωνίζουν την βλαβερή δουλική ηθική, την απάρνηση της ζωής, την καταστροφή όλων των στοιχείων που δημιουργούν αυτόβουλη δύναμη και προσωπικότητα.

Ο εθνικισμός δεν είναι τίποτα περισσότερο παρά ο ισοπεδωτής της ανθρώπινης φύσης, η θραύση της βούλησης του ανθρώπου να τολμήσει και να πράξει ελεύθερος. Η παλινόρθωση του καπιταλισμού με την βίαιη αναδιάρθρωση του κοινωνικού πλούτου προς όφελος της οικονομικής ολιγαρχίας που ονομάστηκε κρίση έχει και σαν στόχο μια εγγενής προσπάθεια την δημιουργία της κατάστασης εκτάκτου ανάγκης και την παγίωση στο διηνεκές της αστικής δημοκρατίας σε καθεστώς εξαίρεσης το οποίο έχει την αποκλειστική δυνατότητα να πράττει κατά το δοκούν του.

Ο εθνικισμός, είναι θαυμάσια προσαρμοσμένος στην εκπαίδευση υπηκόων, υπό την αιγίδα του πατριωτικού φαντασιακού ο οποίος ως αναπαράσταση συντελεί μόνο στην διαιώνιση της δουλικής κοινωνίας και εν ολίγοις οδηγεί στις συνθήκες που αντιμετωπίζουμε ως σήμερα.

Πράγματι δεν θα μπορούσε η κοινωνία να εκφυλιστεί παραπάνω από ότι στο τωρινό αποκρουστικό στάδιο, εάν δεν υπήρχε η βοήθεια του εθνικοπατριωτισμού ως δεκανίκι του συστήματος. Το «δημοκρατικό» βλέπε συνταγματικό τόξο έχει συνειδητοποιήσει από καιρό την ισχύ του δηλητηρίου που ενυπάρχει στην εθνικιστική ρητορική. Γνωρίζουν πολύ καλά ότι η οξύνοια των εθνοπατριωτικών διδαγμάτων είναι η πιο δυνατή προστασία ενάντια στην κοινωνική εξέγερση και στην δυσφορία ειδικά δε όταν χρησιμοποιούνται έναντι των διαφορετικών (μεταναστών, γυναικών, ανέργων, αναρχικών και λοιπών κοινωνικών αγωνιστών) από το ρόπαλο του Χρυσαιγίτη και το όπλο του Αστυνομικού. Και οι δυο εντεταλμένοι να τα επιβάλουν θεσμικά και εν συνεργασία.

Γιαυτό και οι διάφοροι εθνικιστές σταυροφόροι του πατριωτικού σωβινισμού και της «μεγάλης Ελλάδας» μπορούν κάλλιστα να κηρύσσουν τον αγών τους απρόσκοπτα, διότι δεν περιέχει τίποτα επικίνδυνο στο καθεστώς της εξουσίας και του πλούτου αλλά αντίθετα αντιπροσωπεύει την αυταπάρνηση προς όφελος του έθνους και είναι τελείως αδρανές ενώπιον κάθε προσβολής κάθε αίσχους που επιβάλλεται στην κοινωνία.

Εδώ θα πρέπει να επανέλθουμε στους παραχαράκτες των ιδεών και των λέξεων. Η θεωρία των δυο άκρων αποτελεί χαρακτηριστικό παράδειγμα. Οι τόσοι κατά τα άλλα ένθερμοι υποστηρικτές της δημοκρατίας και του καθωσπρεπισμού ταυτίζουν με τον πιο συνετό και ιδεολογικό τρόπο τον φασισμό με τους μεγάλους αγώνες για την κοινωνική και οικονομική χειραφέτηση.

Με το πρόσχημα της βίας οι θιασώτες των κέντρων εξουσίας προσπαθούν όχι μόνο να πείσουν αλλά και να επιβάλλουν ότι το κράτος ως θεσμός έχει και δικαιούται το μονοπώλιο της καταστολής ενώ οποιαδήποτε αντίδραση θεωρείτε ως άνομη. Ο εθνικισμός έρχεται να υπερασπιστεί μέσω της «ακρότητας» του την αναγκαιότητα όχι της εξάλειψης των αιτιών που τον συντηρεί και τον τρέφει αλλά στην ενίσχυση τους υπό τον μανδύα της δημοκρατικής κανονικότητας.

Η προσμονή της εξόδου από την κρίση ως υπόσχεση του δημοκρατικού παραδείσου, δεν είναι απλά μια ψευδής μεγάλη αφήγηση σαν το ιδεολόγημα της ισχυρής Ελλάδας αλλά χρησιμοποιείται και από την αριστερά, ως το θεραπευτήριο των ακρωτηριασμένων κορμιών και των ασθενών μυαλών, που ψάχνουν απεγνωσμένα έναν ακόμα σωτήρα.

Στο πλαίσιο αυτό ο εθνικισμός έκανε την εμφάνιση του με την Χρυσή Αυγή και των Αρχηγό της, ως τον ηγέτη των ελλήνων, τον λυτρωτή των πατριωτών από την κυριαρχία των μεταναστών -αλλά από τη στιγμή που ξεκίνησε το θεάρεστο έργο της, αποδείχθηκε ότι δεν είχε κανένα ενδιαφέρον ούτε για την γη, για τις επείγουσες άμεσες ανάγκες των φτωχών και των απόκληρων, αλλά αυτό που κήρυττε ήταν ένας συναισθηματικός εκβιασμός, ένας σοβινιστικός μυστικισμός, αρχαιολατρικές σκοταδιστικές και μπερδεμένες ιδέες άνευ πρωτοτυπίας και ενεργητικότητας, προς όφελος των ιδίων. Έτσι ο εθνικισμός ως απατηλή πίστη, απλά εξαπατά προς όφελος της κυριαρχίας.

Η υποτιθέμενη αντισυστημικότητα της ΧΑ αποτελεί την πιο εξωφρενική αντίληψη! Το πιο επαχθές κίνητρο για την ανοχή την απάθεια και τον παρασιτισμό της. Ο εθνικισμός ανέκαθεν ήταν το μαστίγιο του οποίου ο καπιταλισμός και οι κυβερνήσεις έχουν κάνει χρήση ώστε να επιβάλλουν στον άνθρωπο την έλλειψη ανεξαρτησίας οδηγώντας τον στην θέση του σκλάβου. Η ΧΑ έγινε το πιο αδίστακτο όπλο στα χέρια του καταπιεστή, ένα φοβερό μαστίγωμα και ένας αδυσώπητος φοροεισπράκτορας για την πτώχευση την σκλαβιά και τον εξευτελισμό των ίδιων των ανθρώπων, ειδικά δ για αυτούς που υποτίθεται ότι «προστάτευε».

Ο άνθρωπος που πραγματικά γνωρίζει την αιτία της δυστυχίας του, που καταλαβαίνει την δομή του άδικου κοινωνικού και οικονομικού συστήματος μπορεί να κάνει περισσότερα για τον εαυτό του και την τάξη του απ' ότι ο εθνικισμός και οι ακόλουθοι του μπορούν να κάνει για την ανθρωπότητα, διότι η αλληλεγγύη και η συνεργασία με τα ταξικά του αδέρφια και είναι αυτή η μόνη που μπορεί να φέρει την δημιουργία και την ευημερία και όχι ο ρατσισμός ή ο φόβος προς το διαφορετικό.

Τα «διδάγματα» του εθνικισμού και των οπαδών του έχουν αποτύχει και ηττηθεί επειδή η ίδια η ουσία του δόγματος είναι αντίθετη στο πνεύμα της ζωής. Ο φασισμός κάτω από οποιαδήποτε μάσκα και αν εμφανιστεί είτε του νεοφιλελευθερισμού, της δημοκρατικής νομιμότητας εντός του συνταγματικού τόξου δεν θα απαλλάξει τον άνθρωπο ή την κοινωνία του από την τρομερή πίεση των συνεπειών του βάρους της φτώχειας, της φρίκης, του εξωφρενικά άδικου συστήματος της έμμεσης διακυβέρνησης. Ο εθνικισμός θα συνεχίσει να είναι φίλος και σύμμαχος με την αστική δημοκρατία γιατί και οι δύο είναι η συνωμοσία της εξουσίας ενάντια στην κοινωνία, του σκοταδισμού ενάντια στο φως, της υποταγής και της σκλαβιάς ενάντια στην ανεξαρτησία και την ελευθερία, της άρνησης της δύναμης και της ομορφιάς ενάντια στην κατάφαση της χαράς και της δόξας της ζωής. Η Χρυσή Αυγή απ την μια είναι το δολοφονικό άκρο του συστήματος και από την άλλη στο άλλο άκρο δεν είναι τίποτα περισσότερο από τους θεσμούς και το σύστημα που την οπλίζει.

Η Χρυσή Αυγή δεν είναι ένα ακόμα «φαινόμενο»

Η άνοδος της Χρυσής Αυγής δεν είναι κάτι το συγκυριακό όπως θέλουν αρκετοί να νομίζουν. Δημιουργήθηκε και διογκώθηκε από την ανυπαρξία της αριστεράς να αρθρώσει πέραν της γραφικής διεθνιστικής ρητορείας ένα ρεαλιστικό πρόταγμα διεξόδου – ελπίδας στους κατοίκους των υποβαθμισμένων προαστίων του μητροπολιτικού κέντρου, στους εσωστρεφείς τοπικιστές της επαρχίας που δεν βλέπουν το διαφορετικό με καλό μάτι και γενικά σε όλους τους χτυπημένους από την κρίση ανθρώπους που παραμένουν στο παραδοσιακό φαντασιακό με την οικογένεια, την πατρίδα, την τιμή κλπ.

Σύμφωνα με Εμι Μπλού στο βιβλίο της «Η δημιουργία της ελληνικής ψυχιατρικής», δυο άξονες χαρακτηρίζουν τον «έλληνα εαυτό»: ο εγωισμός και το φιλότιμο. Ας μην ξεχνάμε ότι με την κρίση και οι δυο προαναφερθέντες πτυχές επλήγησαν ανεπανόρθωτα και ίσως εκεί να οφείλεται περισσότερο το ότι περίπου 400.000 άνθρωποι επέλεξαν να ψηφίσουν την Χρυσή Αυγή παρά το ιδεολογικοπολιτικό πρόγραμμα της.

Επιπλέον σε μια εποχή που φαίνεται ότι όλα καταρρέουν, θεσμοί, οικογένεια, παιδεία, υγεία, οικονομία κλπ, που πλέον η ανασφάλεια έχει αναγάγει όχι μόνο ότι ο εχθρός είναι ο άλλος- που πλέον είναι υπαρκτός και ορατός ως εικόνα, η Χρυσή Αυγή έρχεται να αποκαταστήσει την τάξη, παρουσιαζόμενη ως μια συγκροτημένη δύναμη στρατιωτικού τύπου με σιδηρά πειθαρχία και αποτελεσματικότητα. Μην ξεχνάμε ότι ο σωματότυπος και η εμφάνιση των «λεβεντόπαιδων» του Μιχαολιάκου παραπέμπει σε νεοσύλλεκτους ή βαθιά στρατάρεσκους ανθρώπους. Όσοι φυσικά έχουν υπηρέτησει στον στρατό γνωρίζουν ότι μόνο συγκροτημένος δεν είναι, η αποτελεσματικότητά του είναι χαμηλή και η πειθαρχία του εξασφαλίζεται με την προστακτική καταπίεση. Ο Ουμπέρτο Έκο είχε πει ότι «οι παρελάσεις στρατιωτικών τμημάτων αποτελούν την μεγαλύτερη υποκρισία». Το ίδιο και η Χρυσή Αυγή που όπως και ο στρατός ως μηχανισμός συνοχής ευαγγελίζεται ξεκινούν από εκεί που σταματά η λογική.

Η Χρυσή Αυγή στην ένδειξη της σε θελκτικό κοινωνικό λόγο χρησιμοποίησε τους αστικούς μύθους για να θυματοποιηθεί ότι δεν είχε προβολή από τα αστικά ΜΜΕ ενώ στην ουσία η στάση της ήταν ξεκάθαρα αντι-ΜΜΕ διότι μόνο έτσι θα μπορούσε να κρύψει την ζοφερή αντικοινωνική και απάνθρωπη της

υπόσταση. Αυτό φάνηκε όταν ο Παναγιώταρος μέλος της ΧΑ στο δήμο Αθηναίων βγήκε να αναλύσει τις μισαλλόδοξες θέσεις του συνδέσμου για τους μετανάστες στην Αθήνα σε ραδιοφωνική εκπομπή. Το αποκρουστικό άκουσμα των προτάσεων του και η αποδοκιμασία αυτών, οδήγησε το επιτελείο του συνδέσμου να μην στείλει ξανά κανέναν εκπρόσωπο σε οποιαδήποτε εκπομπή ώστε να μην υποστούν άλλες φθορές. Διότι και εκείνοι αντιλαμβάνονται ότι η εκφορά του λόγου τους αποτελεί βασική αδυναμία.

Όσοι θεώρησαν απορίας άξιο γιατί αρκετοί αστυνομικοί ψήφισαν Χρυσή Αυγή μάλλον δεν κυκλοφορούν στο δρόμο ή δεν έχουν αίσθηση της πραγματικότητας. Είναι ηλίου φαεινότερων ότι «τα παιδιά» των ειδικών δυνάμεων της αστυνομίας, ταιριάζουν ανοικτά με τα «λεβεντόπαιδα» της Χ.Α. στον τσαμπουκά, στον σεξισμό, στον ρατσισμό κοκ. Άλλωστε τα τάγματα ασφαλείας ανέκαθεν υπήρξαν για να καταργούν και όχι να διαφυλάσσουν την δημοκρατία.

Η συστράτευση συνεπώς της αστυνομίας και της χρυσής αυγής στοχεύει στον γενικευμένο έλεγχο που είναι αδιαμφισβήτητα υπαρκτός και ασφυκτικός σε όλη την καθημερινότητα του πολίτη και δεν έχει στόχο την εξάλειψη της «βίας» ή της «εγκληματικότητας». Αντίθετα δημιουργεί την ισχυροποίηση με όρους εγκλεισμού του πολίτη και την παρεμπόδιση της απρόσκοπτης μετακίνησης του στους δημόσιους χώρους (βλέπε Α. Παντελεήμονα) μέσα σε ένα περιβάλλον κοινωνικού ιδρυματισμού ανάλογο ενός στρατοπέδου συγκέντρωσης. Αυτό άλλωστε τα μέλη της Χρυσής Αυγής επιθυμούν για όσους θεωρούν «μη αποδεκτούς».

Οι «ευυπόληπτοι πολίτες» της χρυσής αυγής δεν είναι πάρα ένα υποκριτικός, αμφίσημος και παραβατικός συρφετός ανθρώπων που με την ανοχή της «δημοκρατίας» μπορούν ατιμώρητα να μαχαιρώνουν, δολοφονούν, και να λυντσάρουν κατά το δοκούν των αντικοινωνικών τους ιδεών όποιον δεν τους αρέσει ή έχει «ξενικές» πινακίδες κατά το γνωστό γηπεδικό ανέκδοτο. Πρόκειται για μια συμμορία αποτελούμενη από άτομα χαμηλού νοητικού (πολιτικά) και κοινωνικού (συμβιωτικού) επιπέδου, οπισθοδρομικά & ομοφοβικά. Με πρόσημα των εθνοκεντρισμό, τα άτομα αυτά βιώνουν την μισαλλοδοξία μια ανύπαρκτης φυλετικής ή πατριωτικής ανωτερότητας που του διαχωρίζει από τις πρωταρχικές & οργανικές αξίες της συνεργασίας της συμβίωσης και της αλληλεγγύης.

Η ελληνική κοινωνία και αυτό είναι το πιο τραγικό, από την πάλαι ποτέ εποχή της lifestyle ασημαντότητας έφτασε σήμερα στην εποχή της κρίσης και της έλλειψης νοήματος, να επιλέγει τον πιο εύκολο δρόμο: Αυτόν της κενότητας. Άλλωστε ο εθνικισμός κρύβει μέσα του μια ενδελεχή υποκρισία ως μια συλλογική γνωστική ασυμφωνία. Που δεν είναι άλλη από την δικαιολόγηση του ένδοξου παρελθόντος για το άδοξο παρόν και ένα ακόμα πιο αβέβαιο μέλλον. Ο εθνικισμός είναι ή μόνωση του αισθήματος κατά του ανθρωπισμού. Αποτελεί μια άτυπη κατά την γνώμη μου μορφή κατάθλιψης με την οξυθυμία έναντι του άλλου – του διαφορετικού να λειτουργεί ως συγκάλυψη αυτής της αναντιστοιχίας σαν ένα ιδιότυπος εσωτερικός καταπιεστής ο οποίος εξωτερικεύεται στο ασυνείδητο. Δημιουργώντας έτσι -με όρους γνωστικής συμπεριφορικής θεωρίας- την μετάβαση από τις Αυτόματες Σκέψεις (ξеноφοβία) στις Πυρηνικές Πεποιθήσεις (Ανωτερότητα φυλής) με αποτέλεσμα την εθνικιστική βία.

Άλλωστε αυτό ήταν και παραμένει το μεγαλύτερο άλλοθι για την ανάδειξη του «εθνικού μεγαλείου», ο οποίος συντήρησε φασιστικές δικτατορίες και στρατιωτικές δικτατορίες ήταν ο μύθος της «μεγάλης Ελλάδας». Άλλοθι βολικό για κάθε υπερπατριώτη οπαδό της Χ.Α. που κατά μεγάλο μέρος είναι αντικοινωνικός, ανιστόρητος, απληροφόρητος, ημιμαθής και συνάμα στήνει στον τοίχο την γλώσσα που υποτίθεται υποστηρίζει μέχρι θανάτου με το ανεκδιήγητο πλέον: εγέρθητω! Κάτι απόλυτα φυσιολογικό ως συμπεριφορά διότι αυτός ο φασιστικός υπερεθνικισμός δεν είναι άλλο παρά η αδιοχέτευτη λίμπιντο του κάθε πατριώτη: Αίμα – Τιμή, ο Έλληνας εαυτός σε όλο του το μεγαλείο. Με το αίμα να εκφράζει τον εθνικιστικό εγωισμό και την Τιμή το φυλετικό φιλότιμο. Μια άκυρη και αυθαίρετη ψυχοκοινωνική ταυτότητα, όπου το μίσος και η εναντίωση σε όλους παίρνει την θέση του ανήκειν.

Το 1950 δημοσιεύεται το βιβλίο *The Authoritarian Personality* (T. Adorno et.al) το οποίο πραγματεύεται τον προσδιορισμό του φασιστικού χαρακτήρα (*fascist character*), και την ανάπτυξη της θεωρίας της αυταρχικής προσωπικότητας. Κατά την άποψη των ερευνητών καμία άλλη πολιτικο-κοινωνική τάση δεν υποκρύπτει μεγαλύτερη απειλή για τις παραδοσιακές αξίες και θεσμούς απ' ότι ο φασισμός.

Ο φασισμός αποτελεί συνώνυμο του αυταρχισμού όσον αφορά την ανθρώπινη σκέψη και συμπεριφορά και συνδέεται όχι άδικα με τις πιο ακραίες και τερατώδεις εκδηλώσεις φυσικής και συμβολικής βίας. Οι οπαδοί της Χρυσής αυγής νοσταλγοί του Χίτλερ και των έργων του, αποτελούν μια τόσο απόκοσμη και ταυτόχρονα απωθητική για όποιον την γνωρίσει αποκλίνουσα σκέψη ακόμα και από την αστική κανονικότητα που ακόμα και αν δεν το διατείνεται διατηρεί έστω και κάποια ψήγματα ανεκτικότητας ή ίχνη ανοικτού πνεύματος.

Οι έκδηλες και λανθάνουσες μορφές του εθνικισμού

Η πρόσφατη δολοφονία του Π. Φύσσα στην Αμφιάλη και οι ρατσιστικές επιθέσεις κατά μεταναστών ή διαφορετικών γενικότερα, αποτελούν απλά την έξαρση του εθνικισμού ο οποίος ισχυροποιήθηκε με την είσοδο της Χρυσής Αυγής και την «νομιμοποίηση» της στο «δημοκρατικό» πολιτικό σκηνικό. Ο ρατσισμός είναι εγγενές στοιχείο του εθνοκεντρισμού και δεν προκαλεί έκπληξη το μένος της ακροδεξιάς ρητορικής ενάντια στο ξένο και το διαφορετικό. Το ίδιο όσο και αν φαίνεται παράξενο δεν θα πρέπει να μας κάνει εντύπωση ότι ισχύει, και για την μεγάλη και σιωπηλή αποδοχή -πολλές φορές και ενθάρρυνση- της εθνικιστικής βίας από μέρους της κοινωνίας.

Όσο και αν δεν θέλουμε να το παραδεχθούμε, οι Έλληνες σε μεγάλο βαθμό έχουν γαλουχηθεί με τα σκληρά πατριωτικά ιδεώδη της φυλής, του γένους και του έθνους ως συστατικές αξίες. Σε αυτό συντέλεσε η νίκη της δεξιάς μετά τον εμφύλιο και όπως γνωρίζουμε την ιστορία την γράφουν και την διαμορφώνουν -κατά το δοκούν τους- οι νικητές. Γι' αυτό άλλωστε στην Ελλάδα (σε αντίθεση με την υπόλοιπη Ευρώπη) γιορτάζεται η έναρξη τη εμπλοκής της χώρας στον Β Παγκόσμιο πόλεμο (28 Οκτωβρίου) και όχι την λήξη του. Διότι είναι το μεγαλόπρεπο ΟΧΙ του πατριωτικού φαντασιακού που πρέπει να κυριαρχήσει, σε αντίθεση με την αντίσταση στους γερμανούς -ως μειονοτική μνήμη της αριστεράς και του εμφυλίου- που πρέπει να υποτιμηθεί.

Με αυτές τις κυρίαρχες αναπαραστάσεις, η Ελληνική κοινωνία γαλουχήθηκε στην πλειονότητα της για τουλάχιστον δυο δεκαετίες από τους συνεχιστές της άξιας ιστορίας των δοσίλογων και των γερμανοτσολιάδων για να διαμορφώσει την κοινωνική της ταυτότητα, την επταετία. Αυτή η «εθνικοπατριωτική κατασκευή τη μνήμης» μέσα σε αυτό το κοινωνικοιστορικό πλαίσιο σύμφωνα με την θεωρία του κοινωνικού κονστρουξιονισμού είναι που σπλίζει ξανά τα εθνικιστικά αντανakλαστικά σημαντικής μερίδας του πληθυσμού διότι πολύ απλά «η χούντα δεν τελείωσε το 73», ούτε με την δίκη των συνταγματαρχών. Συνέχιζε και συνεχίζει να υφίσταται μέσα στην καθημερινή συναλλαγή του «απλού» κόσμου όπως το γραφικό «ένας Παπαδόπουλος χρειάζεται».

Η μεταπολίτευση δεν άλλαξε σε πολλούς την γνώμη ή την στάση απέναντι στα πράγματα, απλά τους έκανε να σιωπήσουν, ως αναγκαιότητα συμμόρφωσης προς την «δημοκρατία» μετά την πτώση της χούντας διότι δεν ήταν πρόπον ούτε και αποδεκτό στο κοσμοπολίτικο zeitgeist της μεταπολίτευσης. Δεν έπαψε ποτέ όμως να είναι παρούσα ως άδηλη και λανθάνουσα σκέψη - μνήμη στο ενδοατομικό επίπεδο στις διεργασίες δηλαδή που οργανώνουν την ανθρώπινη εμπειρία ως ατομική συγκρότηση αφενός. Και αφετέρου στο διατομικό που αφορά την δυναμική των κοινωνικών σχέσεων που εμπλέκονται τα άτομα. Για να φτάσουμε σήμερα με πρόσχημα την «κρίση» στην έκδηλη εμφάνιση του ρατσισμού σε διομαδικό επίπεδο και στην «αναβίωση» του εθνικισμού σε ιδεολογικό επίπεδο.

Έχει λεχθεί ότι η κρίση αποτελεί το ξεβράκωμα της Ελληνικής κοινωνίας. Στην τοποθέτηση αυτή συμφωνώ απόλυτα δεδομένου ότι με την άνοδο της ακροδεξιάς βγήκαν στην επιφάνεια όλες οι πραγματικές νοοτροπίες, συμπεριφορές και ο μικροαστισμός μερίδας του κόσμου που σιωπούσε, ήταν φαινομενικά αμέτοχος, αλλά πάντα συναινούσε κατά βάθος με το παραδοσιακό, το αναχρονιστικό, το πατριωτικό, εθνικιστικό παρελθόν. Ασφυκτιούσε βεβαίως στην σοσιαλιστική ευημερία των δεκαετιών του 80, της «εθνικής συμφιλίωσης» του 90 και αντάλλαξε αυτή την σιωπή, με ανοχή στην «αριστερή πολιτισμικότητα» για να την εξαργυρώσει εκ νέου τις καλές μέρες της «ευρωπαϊκής» έπαρσης με «Ρωσίδα στο κρεβάτι και με αλβανό εργάτη». Αυτός ο κοινότυπος ρατσισμός συντηρεί την ιδέα της ελληνικής ταυτότητας και του έθνους ως υπερκείμενη ηγεμονική αναπαράσταση.

Σε αυτό το κοινωνικό ιστορικό πλαίσιο έγινε μια αλλαγή του ρατσισμού – εθνικισμού σε πιο άδηλες και λανθάνουσες μορφές, οι οποίες ακόμα και κάτω από το χαλί ήταν και παραμένουν ισχυρές. Απόδειξη ο συμβολικός ρατσισμός που στηρίζεται στις αξίες του ατομικισμού και της αυτοδυναμίας που έρχεται η κρίση να σαρώσει, ώστε στην συνέχεια να ενισχύσει τον αμφίθυμο ρατσισμό δημιουργώντας το φαινόμενο της αποστροφής ο οποίος εκφράζεται ως «πατριωτισμός», όταν δεν γίνεται αποδεκτός για να δικαιολογηθούν συγκεκριμένες μεροληπτικές συμπεριφορές.

Ο σημερινός νεοέλληνας που πλήττεται από την κρίση δεν έχει ξεκάθαρα ερμηνευτικά εργαλεία. Παλινδρομεί ανάμεσα στον ναρκισσισμό της αυτοεικόνας του και την αδυναμία κατανόησης της συμμετοχής του στα δρώμενα αφού ποτέ δεν φταίει αυτός αλλά πάντα οι «άλλοι» ως εξωτερικές – υποχθόνιες δυνάμεις για ότι του συμβαίνει. Ως εκ τούτου, η επιστροφή στο πατριωτικό φαντασιακό φαίνεται να είναι η μόνη και ή πιο εύκολη λύση, τώρα που η κρίση διάλυσε, τον ήδη κατακερματισμένο, έλληνα εαυτό από τον υπερφίαλο εγωισμό του και το φολκlorικό φιλότιμο που πλέον δεν πουλάει.

Δυστυχώς ο νεοέλληνας αντί να ανατρέξει στις αξίες της συνεργασίας και της αλληλεγγύης -από όλους για όλους ανεξαιρέτως- ως ελπίδα δημιουργίας και ανατροπής για ένα καλύτερο κόσμο, ανατρέχει φοβισμένος στο παρελθόν. Είναι αυτός ο φόβος προς την ελευθερία, που οδηγεί αυτόν το ευνουχισμένο άνθρωπο να δώσει αξία σε απάνθρωπες και αντικοινωνικές συμπεριφορές με την επιστροφή στην περίοδο των ταγμάτων ασφαλείας και της εθνοκάθαρσης. Αλλά είναι μόνο αυτό? Σίγουρα όχι! Για κάποιους η μνήμη συνάδει με το περίφημο τα «τανκς αργούν μα δεν ξεχνούν», για αυτούς τους προκατειλημμένους γεμάτα στερεότυπα εθνοκεντρικού ελληνικού μεγαλείου, οι δολοφόνοι της Χρυσής Αυγής φαντάζουν σωτήρες. Έρχονται να τους «διασώσουν» από την υποτιθέμενη μόλυνση που προκαλούν οι άλλοι, οι ξένοι, οι διαφορετικοί για την κατάντια τους. Αυτός ο υπερφίαλος τρόπος σκέψης είναι επικίνδυνος διότι δημιουργεί αυτόν το ιδιότυπο άνθρωπο της κρίσης: τον «ΕΘΝΙΚΑΡΙΟ» που είναι πολιτισμικά – οικονομικά και ψυχοκοινωνικά ανασφαλής.

Η άνοδος της ακροδεξιάς αναδεικνύει την άνοδο του «ΕΘΝΙΚΑΡΙΑΤΟΥ» ως αποτέλεσμα της ματαιώσης του κόσμου των μεγάλων αφηγήσεων και συνάδει στην μεγέθυνση του «λούμπεν εθνικισμού», συγκοινωνούν δοχείο του ελληνικού μικρορασισμού, του καθωσπρέπει φιλήσυχου, νομοταγή, θρήσκου οικογενειάρχη αλλά συνάμα μικροαπατεώνα, ωφελιμιστή και αυτάρεσκου πολίτη. Ο εθνικάριος δεν είναι ιδεολογικά εθνικιστής αλλά λειτουργικά ανασφαλής και συγκυριακός.

Ο εθνικάριος διακατέχετε από στεγανότητα στην πληροφορία, ανάγκη για συμπεριφορική κυριαρχία του μνήμη, έτσι δημιουργεί και την κοινωνική του λήθη ξεχνώντας ότι είναι πρώτα από όλα άνθρωπος, μιας και ο εθνικισμός διαχωρίζει τους ανθρώπους και τους οντολογοποιεί όπως θα δούμε στη συνέχεια. Η διαδικασία αυτή αποτελεί μια ξεκάθαρη στρατηγική αποσιώπησης ενός τμήματος του παρελθόντος, μια μορφή διαφυγής από την αλήθεια, ένα συνειδητό έργο ατομικής τύφλωσης δημιουργώντας μια νέα ταυτότητα.

Για τον λόγο αυτό ο εθνικάριος πρέπει να προσδιορίσει τους άλλους ψυχολογιοποιώντας τους με στόχο να αποδείξει ότι αυτή η συμπεριφορά αποκλίνει από αυτό που θεωρείται “φυσιολογικό”, ή αυτούς των οποίων οι στάσεις φαίνονται επικίνδυνες για το «κοινό εθνικό καλό». Στην συνέχεια για να δικαιολογηθεί η ρατσιστική και εθνικιστική βία, θεωρεί τους άλλους ως υποδεέστερα ανθρώπινα όντα. Με τον τρόπο αυτό γίνεται η υποανθρωποποίηση του άλλου ως υποκειμένου και πραγματοποιείται αυτό που στην διαπολιτισμική κοινωνική ψυχολογία περιγράφουμε ως οντολογοποίηση: Δηλαδή η αρνητική αξιολόγηση ενός υποκειμένου ή μιας ομάδας με χαρακτηριστικά εντός ενός σημασιολογικού πλαισίου εκτός του κοινωνικού χάρτη. Με τον τρόπο αυτό όσοι δεν ανήκουν στην εθνικιστική διάσταση του ελληνοκεντρικού δίπολου φυλή/πολιτισμός, μπορούν να τοποθετηθούν ακόμα και εκτός του ανθρώπινου γένους, ως απλά -αλλά όχι ανθρώπινα- όντα. Μην ξεχνάμε ότι τόσο ο Γερμανικός ναζισμός όσο και Ιταλικός Φασισμός άξονες που εμπνέονται οι έλληνες εθνικιστές, χρησιμοποίησαν τον βιολογικό ρατσισμό για να δημιουργήσουν το απαραίτητο κλίμα συναίνεσης με στόχο την απονομιμοποίηση των Εβραίων και τον αποκλεισμό τους από το ανθρώπινο γένος (ώστε στην συνέχεια να δικαιολογηθούν οι διωγμοί, οι εκτελέσεις κλπ). Σήμερα, με αφορμή την κρίση και το μεταναστευτικό, η στόχευση αφορά τους μετανάστες. Στην συνέχεια για την «καθαρότητα και την ηθική» της κοινωνίας έχουν σειρά οι ομοφυλόφιλοι, οι τσιγγάνοι, οι ανάπηροι, και γενικά όλοι όσοι δεν ανήκουν στο ελληνικό γένος ή δεν συμμορφώνονται προς το εθνικιστικό διακύβευμα.

Ο ΕΚΦΑΣΙΣΜΟΣ της κοινωνίας, ξεκινάει πρώτα από τον ΕΚΦΟΒΙΣΜΟ μέσα στις γειτονιές

Φτάνοντας σήμερα στην δολοφονία του Παύλου Φύσσα. Ο φασισμός εμφανίζεται με πολλά πρόσωπα πρώτα για τους άλλους και ύστερα για όλους τους υπόλοιπους. Υπάρχουν πολλοί τρόποι να είναι κάποιος συνεργός ενός φασίστα: Όποιος ανέχεται την ρατσιστική συμπεριφορά στην γειτονιά του και επιτρέπει να συνεχιστεί ακάθεκτη, τότε γίνεται ηθικός αυτουργός της εξάπλωσης του φασισμού λόγω ολιγωρίας. Ο καθένας που ανέχεται όσους εμμένουν στο μισαλλόδοξο λόγο, και αφήνει τις τακτικές εκφοβισμού και προπηλακισμού των άλλων επειδή, φοβάται βαριέται, ή «απλά δεν τον αφορά», έχει πάρει χωρίς να το γνωρίζει, θέση υπέρ του βασανιστή – τραμπούκου (θύτη) και σιωπηλά κατά του θύματος. Η ολιγωρία γίνεται χειρότερη, διότι φαντάζει σαν αποδοχή της φασιστικής συμπεριφοράς και ακούσια ή ανομολόγητη προτροπή για την εξάπλωση της.

Η στρατηγική του Ζωτικού χώρου "Lebensraum" σύμφωνα με τον Friedrich Ratzel συντελείται σε τρεις διαφορετικές φάσεις, οι οποίες εκδηλώνονται συχνά σε γεωγραφικές περιοχές με μεγάλη μεταξύ τους απόκλιση μεγέθους ή απόστασης. Στην μητροπολιτική Αθήνα βλέπε την εξάπλωση της ΧΑ αρχικά στον Άγιο Παντελεήμονα, η προσπάθεια ισχυροποίησης της κόκκινης Νίκαιας και η στρατηγική επικυριαρχία στο Πέραμα και στην δολοφονική επίθεση στο Κερατσίνι αποτελούν μέρος αυτής της στρατηγικής. Πρώτα δημιουργείται η παρουσία σε μια συγκεκριμένη περιοχή, η οποία βρίσκεται στο χώρο που καταλαμβάνουν οι οικογένειες πληθυσμού στόχου κοινής προελεύσεως, ή περιβάλλεται από αυτόν. Αν η νέα μορφή αποδειχθεί βιώσιμη, τότε εξαπλώνεται, η νέα δε περιοχή που προκύπτει, είναι ενιαία και μεγαλύτερη από την πρώτη. Το διαφορετικό δεν αφομοιώνεται ούτε απλά προσαρτάται κρατώντας την αυτονομία του, κυριαρχείται, αφομοιώνετε και ομογενοποιείτε. Αν παρατηρήσουμε αυτή την πορεία στο σύνολό της, θα δούμε ότι μια περιορισμένη, στις πρώτες φάσεις, περιοχή ανάπτυξης ακολουθείται κατά σειρά από μια ευρεία περιοχή με συσχετικές μεταβατικές μορφές και στο τέλος ξανά από περιορισμένες περιοχές υποχώρησης. Έτσι δημιουργείτε το νέο έρεισμα για την εθνικιστική κοινωνική σχέση που αναλαμβάνει να εκπροσωπήσει η πατριωτική ΧΑ και τα τάγματα εφόδου της.

Τα Τάγματα Εφόδου ή «Sturmabteilung» στα γερμανικά ή SA (προπομπός των SS) ήταν παραστρατιωτική οργάνωση προσκείμενη αρχικά στο Γερμανικό Εργατικό Κόμμα (DAP) και στη συνέχεια στη μετεξέλιξή του, το Εθνικοσοσιαλιστικό Κόμμα του Χίτλερ. Άλλωστε η Χρυσή Αυγή ως εθνικοσοσιαλιστική οργάνωση αντιγράφει πιστά και κατά γράμμα τις μεθόδους των Ναζιστών ηρώων της. Χαρακτηριστικές περιπτώσεις θεσμικής συνέργειας προς την Χρυσή Αυγή και τους δολοφονικούς πυρήνες της είναι η κάλυψη από τον γνωστό για τις ρατσιστικές απόψεις του Ψυχίατρο προς την εξίσου γνωστή “αγανακτισμένη” κάτοικο του Αγίου Παντελεήμονα, καθώς και οι γνωματεύσεις για άδειας οπλοφορίας από τον ίδιο σε διάφορα μέλη του ναζιστικού μορφώματος. Η συνεχής υποστήριξη και προστασία του διοικητή του αστυνομικού τμήματος της ίδιας περιοχής στα «τοπικά» τάγματα εφόδου για να καθарίσουν την ευρύτερη περιοχή. Οι «πατριώτες» της ΧΑ το πρωί κυνηγούσαν τους μετανάστες ενώ το βράδυ είχαν συνεργασία με τη ρουμάνικη ή τη νιγηριανή μαφία. Παριστάνουν τους αντισυστημικούς ενώ είναι κολλητοί με τους αστυνομικούς του τοπικού τμήματος. Τρανή απόδειξη η συστηματική κάλυψη ανώτερου αξιωματικού της αστυνομίας προς τα μέλη της δολοφονικής συμμορίας στην ευρύτερη περιοχή της Νίκαιας, Κορυδαλλού και της Αμφιάλης. Άλλωστε τα τάγματα

εφόδου της ΧΑ έχουν το ίδιο σωματότυπο με τα παιδιά των ειδικών δυνάμεων της αστυνομίας και όπως φαίνεται ψωνίζουν εκτός από μπλούζες, αρβύλες, αλλά και ρατσιστικές ιδέες από τα ίδια εθνικιστικά μαγαζιά.

Ο εκφασισμός της κοινωνίας, ξεκινάει πρώτα από τον εκφοβισμό μέσα στις γειτονιές για να συνεχιστεί στην συνέχεια στους εργασιακούς χώρους όπως δείχνει η προσπάθεια δημιουργίας εθνικού σωματείου στην ναυπηγοεπισκευαστική ζώνη στο πέραμα αλλά και ο έλεγχος της Ιχθυόσκαλας Κερατσινίου με την τοποθέτηση ως επόπτη συγγενή βουλευτή της ΧΑ στον Πειραιά. Στην ιχθυόσκαλα Κερατσινίου έβγαζε μεροκάματο πουλώντας ψάρια ή τρόμο και ο δολοφόνος του Π Φύσσα, Γιώργος Ρουπακιάς. Όλα τα αυτά δείχνουν ότι δεν πρόκειται για τυχαία και ασύνδετα μεταξύ τους γεγονότα.

Ας μην γελιόμαστε, ο εκφοβισμός ως μηχανισμός της φασιστικής παρακρατικής βίας πάντα στηρίζονταν στις πλάτες και τα στραβά μάτια των θεσμών, των αρχών, των δικαστών και της αστυνομίας που συχνά αποτελούν τους ηθικούς αυτουργούς και θεσμικούς συνεργούς που σπλίζουν το δολοφονικό χέρι των εθνικιστών. Ο εκφοβισμός ως πρακτική απαιτεί τη συνεργασία και την υποστήριξη των πλέον ισχυρών και συντηρητικών στοιχείων για τον εκφασισμό της κοινωνίας.

Σύμφωνα με την Χάνα Άρεντ, το κακό προέρχεται από την αδυναμία του ατόμου να σκεφτεί: «Το κακό ποτέ δεν είναι ριζοσπαστικό – μονάχα ακραίο. Ριζοσπαστικό και βαθύ μπορεί να είναι μόνο το καλό.» Το κακό μπορεί να πετυχαίνει πρόσκαιρες νίκες ή και θριάμβους. Όμως, δεν πρόκειται ποτέ να επικρατήσει ολοκληρωτικά όσο υπάρχουν άνθρωποι που αρνούνται να γυρίσουν αλλού το βλέμμα ή να υποκύψουν στον φασιστικό εκφοβισμό, κι αυτό σηματοδοτεί τον μαχητικό αντιφασισμό στην καθημερινή ζωή.

Ο φόβος ως συστημική προτεραιότητα

Αναμφίβολα ζούμε στη μετεξέλιξη της αστικής δημοκρατίας προς ένα διεθνοποιημένο καθεστώς διαχείρισης του συλλογικού φόβου. Η ανασφάλεια της κρίσης ως ιδεολογικός μηχανισμός αναπαράγεται ως νεοταξική κοινωνικο-οικονομική πολιτική, με τις δανειακές συμβάσεις και την καταστολή να φέρονται ως οι μόνες δυνατές στρατηγικές πρόληψης για τη διατήρηση της έννομης τάξης, η οποία υπάρχει μόνο ως επίφαση στο δημόσιο φαίνεσθε της εξουσιαστικής πρακτικής. Η αλήθεια είναι ότι το πολιτικό σύστημα πλέον δεν ενδιαφέρεται καν ούτε για την ψευδή ευημερία των εγκλωβισμένων υπηκόων του. Κοινωνία της Αφθονίας τέλος!

Στην πραγματικότητα, η συστημική προκατάληψη και οι διακρίσεις σε βάρος των πληθυσμών που αντιστέκονται ή βρίσκονται στο περιθώριο της κοινωνίας και της αγοράς εργασίας, συνοδεύονται με πρωτοβουλίες για την απομάκρυνσή τους από το κοινωνικό γίνεσθαι, την απόκρυψη της ενόχλησης και της αμηχανίας που προκαλούν στα ευκατάστατα μέλη του κοινωνικού σώματος και τον διαχωρισμό τους από τους ενταγμένους, τους «παραγωγικούς» και τους «νομοταγείς» πολίτες. Δηλαδή καθαρές λύσεις από το δημοκρατικό τόξο.

Η παγκοσμιοποιημένη συνείδηση του σύγχρονου κόσμου καθίσταται συνώνυμη της υπακοής σε ατομικό και της υποταγής σε συλλογικό επίπεδο. Ο καθωσπρεπισμός και η νομιμότητα σπλίζουν την

αντιφατικότητα ενός συστήματος χωρίς κοινωνικό περιεχόμενο που επιβιώνει λόγω κεκτημένης ταχύτητας, ενάντια στον χώρο, τον χρόνο και τον άνθρωπο ως πραγματικό υποκείμενο. Η ενίσχυση του ελέγχου και των ανισοτήτων θέτουν υπό αμφισβήτηση την ανάγκη για κοινωνική δικαιοσύνη και προσβάλλουν κατάφωρα τα θεμελιώδη δικαιώματα του ανθρώπου.

Το οπλοστάσιο των εθνικών κρατών και των ενώσεών τους περιλαμβάνει την αστυνόμευση της μηδενικής ανοχής και την ανάπτυξη αστικών φυλακτικών συμπλεγμάτων με την πρόβλεψη και χρήση ποικίλων μορφών παρακολούθησης, σύλληψης, κράτησης και εγκλεισμού που διατάσσονται και ελέγχονται άλλοτε από διοικητικές και άλλοτε από δικαστικές αρχές. Το υπάρχον ποινικό σύστημα παρακάμπτεται για την αντιμετώπιση του εσωτερικού εχθρού (βλέπε φοιτητή, άνεργου, μετανάστη, αντιεξουσιαστή, κ.λπ.) και στο πλαίσιο αυτό η έννοια των νομικών εγγυήσεων, που αναδείχθηκε ως φραγμός στις αυθαιρέσιες του αναμορφωτικού ιδεώδους, καθίσταται κενή περιεχομένου και υποκαθίσταται από τον έλεγχο, τον αυταρχισμό, τη βία και τη δυνητική αυθαιρεσία των κρατούντων.

Η σημερινή βίαιη αναδιανομή του πλούτου δημιουργεί πολιτικά κατάσταση εκτάκτου ανάγκης, προϋποθέτει και συνεπάγεται την καταστολή και τον έλεγχο ως θεσμό και ως οργάνωση. Ο έλεγχος ως πολιτική πρόληψης δεν νοείται χωρίς προσβολή δικαιωμάτων, αφού αυτή είναι η ουσία της. Από αυτήν την άποψη κάθε περιορισμός της στερεί μέρος του περιεχομένου της και την αποδυναμώνει. Αυτό είναι και το επιτακτικό ζητούμενο στο οποίο επιχειρείται η ενίσχυση της σύγχρονης αστικής δημοκρατίας. Εκδήλωση αυτής της μεταβολής είναι η επιβολή ειδικού περιοριστικού καθεστώτος κράτησης και η διαμόρφωση χώρων μείζονος ασφαλείας καθώς και οικονομικών συνεργασιών δανειακού τύπου.

Διαχρονικά οι θεσμοί κράτησης και εγκλεισμού εξυπηρετούν μόνο τον κυρίαρχο μηχανισμό, με την έννοια της κάλυψης των αναγκών του. Υπό αυτό το πρίσμα, δεν πρέπει να αμφισβητούμε μόνο πολιτικά τη νομιμοποίηση των θεσμών, αλλά και να θέτουμε και ως επιτακτικό αίτημα να καταργηθούν προς όφελος μιας εκ διαμέτρου αντίθετης κοινωνικής οργάνωσης.

Φρόνημα
Ολοκληρωτισμός
Βαναυσότητα
Ομοθυμία
Σωφρονισμός

Είναι βέβαιο ότι και «οι δημοκρατικοί θεσμοί» προσπαθούν να επιβάλουν την εσωστρέφεια και την παραίτηση των ανθρώπων οι οποίοι κλεισμένοι στην απομόνωση του σπιτιού φυλακή τους θα ενημερώνονται για τις αποφάσεις και τις εξελίξεις ερήμην τους. Άλλωστε ο φόβος φυλάει το φρόνημα. Οι σύγχρονες «δημοκρατίες» παραχωρούν απρόσκοπτα στους υπηκόους τους ως μόνη δυνατότητα, την ελευθερία στο φόβο.

Η σύγχρονη «δημοκρατία» αποδεικνύεται καθημερινά ως ένα πολιτικό περιβάλλον εχθρικό για τα δικαιώματα των ανθρώπων που εισέρχονται πλέον καταναγκαστικά και υποχρεωτικά σ' αυτό. Είναι ένα περιβάλλον που εύκολα στερεί και δύσκολα παρέχει. Με την άσκηση τυπικών και άτυπων ελέγχων και διακριτικής ή και εντατικής επίβλεψης των πολιτών, με τη διαρκή απειλή της επιδείνωσης της θέσης τους, με την στέρση κοινωνικών κεκτημένων τα οποία προβάλλονται από το καθεστώς ως «ευεργετήματα» ή «οικειοθελείς παροχές» τα οποία μπορούν ανά πάσα στιγμή να καταργηθούν. Η

ομαλότητα και η λειτουργική ευρυθμία του συστήματος γίνεται αυτοσκοπός. Το ζητούμενο δεν είναι να δημιουργήσουμε κοινωνίες ελέγχου ως πρότυπα, αλλά να αναζητήσουμε απάντηση στο ερώτημα πώς μπορούμε να αποκόψουμε τον εξουσιαστικό ομφάλιο λώρο που τις συνδέει με τις προβληματικές όψεις της σύγχρονης κοινωνικής ζωής και να ζήσουμε χωρίς αυτές. Η Χρυσή Αυγή είναι πασιφανές ότι δεν αποτελεί απάντηση προς αυτή την κατεύθυνση.

Τα κινήματα & η κοινωνία ενάντια στον Φασισμό

"Αλλά δεν θέλω να τους εκδικηθώ, θέλω να τους νικήσω. Και ο στίβος είναι αλλού. Η εκδίκηση διαιωνίζει τη μάχη και απομακρύνει την οριστική της έκβαση." Οδυσσέας Ιωάννου

Όσοι συμμετέχουν στον κοινωνικό ανταγωνισμό θα πρέπει να είναι ξεκάθαροι ότι με τις πράξεις τους θα πρέπει να καταδεικνύουν ότι φέρουν έναν άλλο κόσμο στην καρδιά τους, που έρχεται «εκ του κοινωνικού δικαίου» αντίνομος αλλά όχι αμφίσημος με την σημερινή εθνοκεντρική πραγματικότητα των νεοφασιστών της Χρυσής Αυγής. Αλλιώς κινδυνεύει να θεωρηθεί το άλλο άκρο του προβλήματος. Εφόσον τα «λεβεντόπαιδα» της χρυσής αυγής είναι το πρόβλημα, τότε το ελευθεριακό κίνημα θα πρέπει να αναδειχθεί ως μέρος της λύσης. Χωρίς να υποκύψει στον ετεροκαθοριζόμενο προσδιορισμό της μονοσήμαντης στρατιωτικής σύγκρουσης διότι τότε κινδυνεύει να ηττηθεί. Ο αγώνας στον δρόμο φυσικά δεν θα είναι ειρηνικός ή μόνο ειρηνικός αλλά πολύμορφος. Απέναντι στην υποδούλωση που ζητάει η Χρυσή Αυγή από τον κόσμο θα πρέπει να αντιτάξουμε ως ελπίδα, όραμα και στρατηγική κατεύθυνση την αυτενέργεια, την αυτοργάνωση, την απρόσκοπτη συμμετοχή και την αλληλεγγύη όχι ως θεωρητικό σχήμα λόγου αλλά ως πραγματικό νόημα δράσης και πράξης.

Διότι ακόμα και στην επιλογή της σύγκρουσης που είναι αναπόφευκτη θα πρέπει να γίνετε πάντα κατανοητό προς τον κόσμο ότι αυτή γίνεται διότι θέλει αρετή και τόλμη η ελευθερία. Ότι η δημοκρατία δεν μπορεί να γίνει εκ του ασφαλούς από τον καναπέ ή φιλήσυχα, διότι πολύ απλά δεν υπήρξαν, ούτε πρόκειται να υπάρξουν «φιλήσυχοι φασίστες». Μόνο τότε δεν θα μπορεί κανείς να καταδικάσει την βία από «όπου και αν προέρχεται», θα έχει γίνει πασιφανές ότι η φασιστική – παρακρατική βία είναι μέρος του συστήματος ενώ η κινηματική βία αποτελεί μέρος της κοινωνικής αυτοάμυνας για την ελευθερία.

Ο ρόλος των κοινωνικών κινήματων είναι να στέψουν την προσοχή προς την ανθρώπινη χειραφέτηση και την κοινωνική απελευθέρωση, διαμέσου της συνεργασίας και της αλληλεγγύης, συστατικά στοιχεία που αντιμάχονται την εθνοκεντρική κατασκευή τα οποία απεχθάνεται ο εθνικισμός. Η επιλογή της μνήμης πρέπει να είναι πάντα κοινωνική, στέλνοντας τον εθνικισμό στην λήθη εκεί που του αξίζει. Άλλωστε ο προδοτικός εφιάλτης ήταν έλληνας κάτι που υπέρμαχοι της «προγονικής» ιστορίας συνειδητά αποκρύπτουν. Οι εθνικιστές είναι οι νέοι εφιάλτες για την κοινωνία. Γι' αυτό και η μέγιστη δυνατή πράξη, η απονομιμοποίηση τους δεν θα γίνει από την «θεσμική δημοκρατία» αλλά από την ίδια την κοινωνία, όχι των εθνών, αλλά των ανθρώπων!

Αντί επιλόγου: Εισαγωγή στην μη φασιστική ζωή

Ο τελικός επίλογος στον φασισμό θα είναι να το νικήσουμε πολιτικά και ως κοινωνική σχέση. Το 1977 στην εισαγωγή για την Αμερικανική έκδοση του βιβλίου «Ο Αντι-οιδίποδας» ο Μισέλ Φουκώ, αναφέρει:

«Πώς μπορεί κάποιος να αποφύγει το να γίνει φασίστας, ακόμα και όταν (ιδίως όταν) πιστεύει ότι είναι επαναστάτης ακτιβιστής; Πώς μπορούμε να ξεφορτωθούμε το φασισμό από το λόγο και τις πράξεις μας, τις καρδιές μας και τις απολαύσεις μας; Πώς μπορούμε να ξεκάνουμε το φασισμό που είναι βαθιά ριζωμένος στη συμπεριφορά μας;

Αυτή η τέχνη της ζωής ενάντια σε κάθε μορφή φασισμού, είτε ήδη παρούσα είτε επικείμενη, εμπεριέχει ορισμένες ουσιώδεις αρχές τις οποίες θα μπορούσα να συνοψίσω ως εξής, αν ήταν να μετατρέψω αυτό το σπουδαίο βιβλίο σε οδηγό καθημερινής ζωής:

1. Να ελευθερώνεις την πολιτική δράση από την ενοποιητική και ολοποιητική παράνοια.
2. Να αναπτύσσεις τη δράση, τη σκέψη και τις επιθυμίες μέσω της εξάπλωσης, της αντιπαράθεσης και της αποσύνδεσης, και όχι μέσω της υποδιαίρεσης και της πυραμιδικής ιεράρχησης.
3. Να αποσύρεις την αφοσίωση και την υποταγή σε οποιαδήποτε από τις κατηγορίες του Αρνητικού (νόμος, όριο, ευνουχισμός, έλλειψη, χάσμα) το οποίο η Δυτική σκέψη ανήγαγε σε ιερό ως μορφή εξουσίας και ως πρόσβαση στην πραγματικότητα. Προτίμησε αυτό που είναι θετικό και πολλαπλό, τη διαφορά από την ομοιομορφία, τις ροές από τις ενότητες, τις ευέλικτες συναρμογές από τα συστήματα. Πίστεψε ότι αυτό που είναι παραγωγικό δεν είναι εδραιωμένο [μόνιμο, μη-αποδημητικό] αλλά νομαδικό.
4. Μη νομίζεις ότι κάποιος πρέπει να είναι θλιμμένος για να είναι ακτιβιστής, έστω κι αν αυτό που μάχεται είναι αποκρουστικό. Αυτό που έχει επαναστατική δύναμη είναι η σύνδεση της επιθυμίας με την πραγματικότητα (και όχι η υπαναχώρηση σε μορφές αναπαράστασης).
5. Μην χρησιμοποιείς τη σκέψη για να θεμελιώσεις την πολιτική δράση στην Αλήθεια. Ούτε την πολιτική δράση για να δυσφημείς, ως απλή εικασία μια γραμμή σκέψης. Χρησιμοποίησε την πολιτική πρακτική σαν μια ενδυνάμωση της σκέψης, και την ανάλυση ως πολλαπλασιαστική των μορφών και των πεδίων παρέμβασης της πολιτικής δράσης.
6. Μην έχεις την αξίωση η πολιτική να αποκαθιστά τα 'δικαιώματα' του ατόμου, όπως η φιλοσοφία τα έχει ορίσει. Το άτομο είναι το προϊόν της εξουσίας. Αυτό που χρειάζεται είναι η «απο-ατομικοποίηση» μέσα από τον πολλαπλασιασμό και την μετατόπιση, είναι οι ποικίλοι συνδυασμοί. Η ομάδα δεν πρέπει να είναι ο οργανικός δεσμός που ενώνει ιεραρχημένα άτομα, αλλά μια διαρκής γεννήτρια της απο-ατομικοποίησης.

Και προπαντός:

Μην γοητεύεσαι από την εξουσία.»

Ενδεικτική Βιβλιογραφία

Adorno, T.W., Frenkel-Brunswik, E., Levinson, D.J. & Sanford, R.N. (1990). *The Authoritarian Personality*. New York: Harper and Row.

Altemeyer, B. (1981). *Right-wing Authoritarianism*. Winnipeg: Uni of Manitoba Press.

Billig, M. (1978). *Fascists: A socio-psychological Investigation of the National Front*. London: Harcourt, Brace & Jovanovich.

Billig, M. (1985). Prejudice, categorization and particularization: from a perceptual to a rhetorical approach. *European Journal of Social Psychology*, 15, 79-103.

Billig, M. (1987). *Arguing and Thinking: A Rhetorical Approach to Social Psychology*. Cambridge: Cambridge University Press.

Braham, P., Rattansi, A. & Skellington, R. (Eds.). *Racism and Anti-racism: Inequalities, Opportunities and Politics*. London: Open University Press.

Donald, J. & Rattansi, A. (Ed.). *Race, Culture and Difference*. London: Sage.

Fanon, F. (1967). *Black Skin, White Masks*. New York: Grove Press.

Frankenberg, R. (1993). Growing up white: feminism, racism and the social geography of childhood. *Feminist Review*, 45, 51-85.

Henriques, J., Hollway, W., Urwin, C., Venn, C. & Walkerdine, V. (1984). *Changing the Subject: Psychology, Social Regulation and Subjectivity*. London: Methuen.

Skellington, R. (1995). *'Race' in Britain Today* (2nd Ed). London: Sage.

Smith, P.B. & Bond, M.H. (2005). *Διαπολιτισμική Κοινωνική Ψυχολογία* (Επιστ. Επιμ. Α. Παπαστυλιανού). Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Tajfel, H. & Wilkes, A. (1963). Classification and quantitative judgment. *British Journal of Psychology*, 54, 101-114.

Wetherell, M. & Potter, J. (1992). *Mapping the Language of Racism: Discourse and the Legitimation of Exploitation*. New York: Columbia University Press.

Wetherell, M. (2005). Ομαδική σύγκρουση και η κοινωνική ψυχολογία του ρατσισμού (σελ. 253-334). Στο: M. Wetherell (Επιμ.). *Ταυτότητες, Ομάδες και Κοινωνικά Ζητήματα*. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Η αλληλεγγύη είναι η δύναμη μας, η διαφορετικότητα ο πολιτισμός μας, η δικαιοσύνη ο πλούτος μας και η ελευθερία ο προορισμός μας. Και σε αυτή χωράνε όλοι εκτός από όσους μισούν τον διαφορετικό, τον άλλον άνθρωπο.